

Адже в казковій одежі, в алегоричних образах можна краще донести до дитячої уваги велику правду людського буття, розбудити у малят цікавість та увагу до явищ природи, навчити ненавидіти зло і несправедливість, навчитися спостерігати й думати.

Правдиві картини освітнього життя Галичини розкривають оповідання І. Франка: “Малий Мирон”, “Красне писання”, “Отець-гуморист”.

Стосовно національного виховання, то українські письменники й громадські діячі вважали, що школа повинна бути народною, навчання має вестися рідною мовою.

Так, Б. Гріченко у праці “Якої нам треба школи” зазначав, що необхідно навчати дітей тією мовою, якою дитина говорить змалку, тому що це сприяє свідомому засвоєнню знань. А хіба може навчити чогось доброго школа, яка “промовляє до дитини чужими образами”. “Зовсім ні! Вона навчає тільки ламати мову, навчає тільки того українсько-московського жаргону, який такий гидкий кожному, для кого ідеалом є гармонійний і нормальний розвиток людини”.²

Чимало проблем мають і сьогоднішня освіта, школа, вчитель. Хотілося б, щоб ці проблеми стали предметом уваги сучасних письменників і поетів. Для цього вони мають прекрасний взірєць. Треба просто оглянутися довкола, адже так багато є тих, хто потребує допомоги і підтримки як з боку держави, так і з боку всієї громадськості.

1. Стефаник В. Вибране. – Ужгород, 1979. – 392 с.

2. Ступарик Б.М. Національна школа: витоки, становлення. – К., 1998. – 336 с.

НАРОДНІ СИМВОЛИ ЯК ЗАСІБ ВИЯВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ШКОЛЯРІВ

Катерина Левицька,

IV курс, факультет романо-германської філології

Науковий керівник – *Грицюк Б.А.*,

кандидат педагогічних наук, професор.

Під чужинецьким пануванням наш народ зберіг велику культурну спадщину, яка несе філософські, політичні, ідейно-моральні скарби, що дали можливість відродити дух свободи, державності. Одна з найбільших в Європі націй, всупереч усім обставинам, ні на мить не могла забути про те, що вона була позбавлена атрибутів повноцінного етнічного організму, завдячуючи національним символам. Вони охоплюють усі ділянки громадського, суспільного життя, дають можливість реалізовувати народну мрію про цивілізовану, демократичну, духовну державу сучасного європейського типу.

Були і є надійним захистом від національного занепаду.

Народну символіку можна класифікувати так:

національна символіка – це геральдика, що концентрує у собі конкретно-історичний зміст, який відображає доленосні події, факти в житті, історії народу (тризуб, прапор); символи – обереги етнічної пам'яті (рушник, верба, калина, писанка); символіка, пов'язана із Запорізькою Січчю, з “козацькою республікою” (булава, прапор, побратимство).

Завданням сім'ї і школи є відродити призабуте, утвердити збережене. Невичерпною криницею у реалізації цих завдань, на мою думку, є дотримання у плануванні роботи школи історичного та обрядового календаря українця.

Вдячними з цього погляду є тематичні уроки з української мови, історії, географії, образотворчого мистецтва, музики, українознавства, які подають інформацію про здобуте століттями нашими пращурами підтверджують думку про духовний світ народу.

Звичайно, у сільській місцевості діти мають більше можливості познайомитись з ремеслами наших пращурів. Їх близькість до природи, до землі має неабиякий вплив на формування особистості. А як бути міським школам? Тут на допомогу приходить творчість самих вчителів та вихованців. У міських школах цьому сприяють уроки трудового навчання, вони допомагають виробленню у дітей навичок творити світ краси власноруч, переконують, що створене народом є незаперечною матеріальною та культурною цінністю.

Важливо, щоб, наприклад, вишите на уроці, було реалізоване у побуті, житті школи. Так вишиті рушники прикрашали б навчальні кабінети, читальний зал школи; костюми (сорочки, запаски), використовувались у виступах хореографічних та вокальних колективів.

З досвіду роботи школи-ліцею №23 Прикарпатського університету, у якій я навчалась, можу сказати, що великий вплив на формування національної культури моїх ровесників мали:

– гуртки з писанкарства (керівник Іроденко О.М.), вишивки (керівники КруничІ.М.), декоративного розпису (керівник Медвідь К.Й.);

– слескурси “Сторінки призабутої спадщини”, “Культура людських відносин”;

– робота клубів “Золотий тік”, “Чугайстер” – у яких творчо співпрацювали вчителі та учні.

Крім того, у кожному навчальному році учні подорожували за 6-8 краєзнавчими маршрутами, розробленими відповідно до історичного календаря українця.

Сказане вище мною, гадаю, переконало нас в тому, що найближче і найдорожче дитині те, що не заперечує світ, який подарував їй життя. Виховує все: флора, фауна, рідні кольори, рідна пісня. Всі вартості громадянина виявляють себе через людей, з якими спілкуєшся, у яких переймаєш життєвий досвід.